

TARTU LINNAVOLIKOGU

MÄÄRUS

Tartu

15.02.2013 nr LVK-M-0097

Heakorraeskiri ja koormise kehtestamine

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lg 1 p 36¹, § 36 lg 2, § 36 lg 3 alusel ja arvestades kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 36 lg 4.

1. peatükk**Üldsätted****§ 1. Reguleerimisala**

- (1) Määrus kehtestab heakorra nõuded ja koormise kinnistu kasutajate suhtes Tartu linnas.
- (2) Teemaa (välja arvatud nõuded kõnnitee heakorrale) suhtes ei kohaldata käesolevat määrust ulatuses, milles tee seisundinõuded sätestavad teisiti.

§ 2. Mõisted

Määruses kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

- 1) kinnistu – juriidilise või füüsilise isiku omandis või valduses olev kinnisasi;
- 2) kinnistu kasutaja – juriidilisest või füüsilisest isikust kinnisasja omanik, hoonestusõiguse omanik või korteriühistu olemasolu korral ühistu. Muu isik on kinnistu kasutajaks juhul, kui heakorra nõuete täitmine tuleneb omaniku ja muu isiku vahelisest lepingust (välja arvatud teenuse osutamine) või volitusest;
- 3) heakord – kinnistu ja kõnnitee puhtus ja korrastatus;
- 4) heakorratööd – tolmu, liiva, prahi, jäätmete, mahalangenud lehtede, lume ja jää koristamine, niitmine, libedusetõrje tegemine ja muu linna puhtuse ja korra tagamiseks vajalik töö.

2. peatükk**Heakorra nõuded****§ 3. Nõuded kinnistu heakorrale**

- (1) Kinnistu kasutaja peab tagama kinnistul järgmise seisukorra:
 - 1) rohi on niidetud (lubatud maksimaalne kõrgus 25 cm);
 - 2) puude ja põõsaste mahalangenud lehed on kinnistu piires koristatud;
 - 3) jäätmed ja praht on koristatud;
 - 4) hoone katusele ja räästa külge kogunenud varisemisohtlik lumi ja jää on eemaldatud kohtades, kus see võib kujutada ohtu liiklejatele ja varale.
- (2) Metsas, metsatunnustega aladel ja looduslikel aladel, mis on suuremad kui 1 hektar, ei ole kinnistu kasutaja kohustatud järgima käesoleva paragrahvi lõike 1 punktide 1 ja 2 nõudeid.
- (3) Kinnistu kasutaja peab tagama hoone tänavapoolse seina või kinnistu piiride külge

nähtavale kohale hoone numbriga sildi paigaldamise. Hoone number peab olema nähtav ööpäevaringselt.

§ 4. Nõuded kõnnitee heakorrale

(1) Teeseaduse paragrahvi 25 lõikes 7 sätestatud kohustuse täitmiseks on teega külgneva territooriumi kasutaja kohustatud sõidutee ja vastava territooriumi vahel oleval kõnniteel tegema järgmisi töid:

- 1) puhastama aastaringselt kõnnitee prahist, liivast, puistematerjalist, jäätmetest ja mahalangenud lehtedest;
- 2) hoidma kõnnitee lumest puhtana;
- 3) tegema libedusetõrjet.

(2) Territooriumi kasutajaks on käesoleva määruse paragrahvi 2 punktis 2 nimetatud kinnistu kasutaja.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 sätestatud nõuete täitmine tuleb teega külgneva territooriumi kasutajal tagada vastavalt vajadusele.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 sätestatud nõude täitmine tuleb tagada 8 tunni jooksul lumesaju lõppemisest.

3. peatükk Koormise kehtestamine

§ 5. Koormise olemus

Koormis kehtestatakse käesoleva määruse paragrahvi 2 punktis 2 nimetatud kinnistu kasutajale heakorra tagamiseks kinnistul.

§ 6. Koormise ulatus, täitmise tingimused ja kord

(1) Koormise ulatus ja tingimused kinnistul on sätestatud käesoleva määruse paragrahvis 3.

(2) Käesoleva määruse paragrahvi 3 lõike 1 punktis 4 nimetatud lumi ja jää tuleb eemaldada liiklejatele ja varale ohutul viisil.

(3) Varisemisohtliku lume ja jää korral tuleb liiklemine ohtlikul alal esimesel võimalusel piirata ja oht likvideerida.

(4) Kui ala piiramisega kaasneb kõnnitee või sõidutee liiklemiseks sulgemine, tuleb sellest teavitada Tartu Linnavalitsuse linnamajanduse osakonda esimesel võimalusel. Juhul kui kõnnitee või sõidutee suletakse pikemaks ajaks, kui see on vajalik käesoleva määruse paragrahvi 3 lõike 1 punktis 4 nimetatud ohu viivitamatuks likvideerimiseks, tuleb kõnnitee sulgemise kohta vormistada sulgemisluba linnamajanduse osakonnas.

4. peatükk Järelevalve ja vastutus

§ 7. Järelevalve

Määruse täitmist kontrollivad linnavalitsuse poolt volitatud ametnikud.

§ 8. Vastutus

(1) Heakorraeeskirja rikkumise või koormise täitmata jätmise eest karistatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse paragrahvi 66² alusel.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud väärteo kohtuvälised menetlejad on linnavalitsuse poolt volitatud ametnikud.

5. peatükk Lõppsätted

§ 9. Määruste kehtetuks tunnistamine

Tartu Linnavolikogu [19. septembri 2002. a määrus nr 118](#) „Heakorra eeskirja kehtestamine“ ja Tartu Linnavolikogu [19. septembri 2002. a määrus nr 120](#) „Koormise kehtestamine heakorra eeskirja täitmiseks“ tunnistatakse kehtetuks.

§ 10. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. mail 2013. a.

Esimees

Esitab: **linnavalitsus , 12.02.2013 istungi protokoll nr 13**

Ettekandja: **Jüri Mölder**

Õiend

Tartu Linnavolikogu Määruse "Heakorraeskiri ja koormise kehtestamine" juurde

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (edaspidi KOKS) § 6 lg 1 kohaselt on omavalitsusüksuse ülesandeks korraldada antud vallas või linnas heakorda. Seda ülesannet ei ole seadusega antud kellegi teise täita. Heakorra tagamiseks heakorraeskirjade kehtestamine kuulub volikogu ainupädevusse KOKS § 22 lg 1 p 36¹ alusel. Heakorra eeskirja sisu ning ulatust õigusaktid täiendavalt ei reguleeri, küll aga sisaldub KOKSis lisaregulatsioon koormiste kehtestamisse puutuvalt. Eesti Vabariigi Põhiseaduse § 157 teise lause kohaselt on kohalikul omavalitsusel seaduse alusel õigus kehtestada ja koguda makse ning panna peale koormisi.

1. Kehtivate määruste muutmise vajadus

Antud valdkonda reguleerivad juba alates 2002. aastast järgmised määrused: Tartu Linnavolikogu 19. septembri 2002. a määrus nr 118 "Heakorra eeskirja kehtestamine" (edaspidi ka *heakorra määrus*) ja Tartu Linnavolikogu 19. septembri 2002. a määrus nr 120 "Koormise kehtestamine heakorra eeskirja täitmiseks" (edaspidi ka *koormise määrus*). Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegium tunnistas 14. juuni 2011. a otsusega nr 3-4-1-13-11 põhiseadusega vastuolus olevaks ja kehtetuks Tartu Linnavolikogu 19. septembri 2002. a määruse nr 120 "Koormise kehtestamine heakorra eeskirja täitmiseks" punkti 1 osas, milles see arwab puhastusala koosseisu teemaa, mis ei ole kõnnitee. Koormise määruse punkti 1 kohaselt on puhastusala füüsilise või juriidilise isiku omandis või valduses oleva kinnistu või muu territooriumiga külgneva sõidutee ja vastava territooriumi vahel olev kõnnitee ja haljasala ja/või muu ala. Riigikohtu seisukoha järgi hõlmab puhastusala kinnistu ja sellega külgneva sõidutee vahele jäävat teemaad, mille hooldamise kohustust ei saa koormise kaudu nõuda kinnistu omanikelt. Riigikohus leidis, et teemaa hooldamist peab teeseaduse kohaselt korraldama tee omanik (välja arvatud kõnnitee, mille heakorra tagamise kohustus on teeseadusest tulenevalt piirneva kinnistu omanikul). Mainitud Riigikohtu lahend tingis vajaduse koormise kehtestamisega seonduva ülevaatamiseks. Kehtivaid määrusi ei ole nende kümneaastase kehtivusaja jooksul muudetud ega täiendatud, mistõttu oli vajadus määruste kaasajastamiseks.

2. Määruse koostamise lähtealused

Hetkel kehtivatena on heakorra ning koormise küsimused lahendatud eraldi õigusaktides, kuid eelnõus on mõlemad teemad koondatud ühte määrusesse. Tegemist ei ole uude lähenemisega. Heakorra ja koormiste kehtestamise ühtne määrus on olemas näiteks Pärnu linnal. Võrreldes kehtivate määrustega on eelnõu koostamisel seatud eesmärgiks kinnistu omanike kohustusi vähendada ning avalikult kasutatavatel aladel koormise kehtestamisest loobuda. Koormiseks jäävad vaid tööd isikule kuuluval kinnistul. Kõnnitee hooldamiskohustuse põhimõtete kirja panemisel seati eesmärgiks lähtuda Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17. detsembri 2002. a määrusest nr 45 "Tee seisundinõuded" (edaspidi ka *tee seisundinõuded* või *tee seisundinõuete määrus*).

Kuna KOKS § 66² (heakorra eeskirja rikkumise või koormise täitmata jätmise eest karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut) järgi on väärtena karistatav igasugune heakorraeskirjast tuleneva kohustuse rikkumine või koormise täitmata jätmine, on uues määruses loobutud teatud kohustuste (nt väljapoole kinnistu piire ulatuvate okste lõikamine) sätestamisest heakorranõudena juhtudel, kus nõude esitamiseks on olemas tsiviilõiguslik alus. Samuti on loobutud kohustuste/nõuete/keeldude sätestamisest, mis on reguleeritud muudes riikliku (nt romusõiduki teiselaldamise alusena saab kasutada liiklusseaduse § 92 sätestatut) või kohaliku tasemega õigusaktides, samuti juhtudel kus nõude täitmata jätmine ei oleks heakorranõudega paratamatult

kaasneda võiva väärtekaristuse mõistes piisavalt "väär tegu" (nt kuulutuse kleepimine pargipingile).

3. Määruse ülesehitus ja sisu

Määrus on jaotatud 5 peatükiks: üldsätted, heakorra nõuded, koormise kehtestamine, järelevalve ja vastutus ning lõppsätted. Eelnõu vastavaid alajaotisi ning nende konkreetset sisu tutvustatakse ja selgitatakse täiendavalt alljärgnevalt:

3.1. Üldsätted

3.1.1 Reguleerimisala

Eelnõu § 1 lg 1 nimetab ära määruse reguleerimisala. Ehkki määruse pealkiri reguleerimisala juba teataval määral avab, on nimetatud sättega vajalik täpsustada, kelle suhtes on määrus kohaldatav. Määrus on kohaldatav kinnistu kasutajate suhtes ning vastava mõiste avab eelnõu § 2 p 2. Eelnõu § 1 lg 2 on määruse kohaldamisala puudutav säte, mille järgi ei kohaldata teemaa (välja arvatud nõuded kõnnitee heakorradele) suhtes käesolevat määrust ulatuses, milles tee seisundinõuded sätestavad teisiti. Kuna ka Tartu linn ise peab heakorraeeskirja nõuetest ja põhimõtetest lähtuma (nt olles ise kinnistu omanik), tuleb linnal enesel järgida esmajoones Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17. detsembri 2002. a määruses nr 45 "Tee seisundinõuded" sätestatud. Kinnistu kasutajate kohustusi vastav säte siiski sisuliselt ei puuduta, kuna teemaale (välja arvatud kõnnitee) kinnistu kasutajate kohustused ei laiene.

3.1.2. Mõisted

Tartu Linnavolikogu 19. septembri 2002. a määrusega nr 118 "Heakorra eeskirja kehtestamine" võrreldes on eelnõus määruse mõisteaparaati täiendatud. Kui kehtiv heakorra määrus defineeris punkti 1.2 alapunktides kahte mõistet (krunt ja üldkasutatav territoorium), defineerib eelnõu järgmised mõisted: kinnistu, kinnistu kasutaja, heakord ja heakorratööd. Erinevalt kehtiva heakorra määrusest ei kasutata eelnõus mõistet üldkasutatav territoorium. Üldisi nõudeid üldkasutatava territooriumi heakorradele eelnõu ei kehtesta, välja arvatud kõnnitee heakord, mida aga on eelnõus ka otsesõnu kõnnitee heakorraks nimetatud.

3.1.2.1. Kinnistu

Krundi mõiste on asendatud kinnistu mõistega. Kehtivates määrustes kasutati ühes krundi (heakorra määrus) ning teises kinnistu (koormise määrus) mõistet, mistõttu oli määruste mõisteline kooskõla häiritud. "Eesti õigekeelsussõnaraamat ÖS 2006" (Eesti Keele Sihtasutus, Tallinn, 2006) märgib kinnistu tähenduseks: krunt koos hoonetega. Kinnistu mõiste sisustavad kinnistusraamatusse § 5¹ punktid 1-4 mille kohaselt on kinnistu kinnistusraamatusse iseseisva üksusena kantud kinnisasi (maatükk), hoonestusõigus, korteriomand ja korterihoonestusõigus. Kinnistu mõistet kasutab ka KOKS § 36 lg 3. Seega oli põhjendatud krundi mõiste kasutamisest loobuda. Tsiviilseadustiku üldosa seadus (edaspidi TSÜS) sisustab muud kinnistu mõiste elemendid e. füüsilise (TSÜS § 7) ja juriidilise isiku mõiste (TSÜS § 24), samuti kinnisasja mõiste (TSÜS § 50).

3.1.2.2. Kinnistu kasutaja

Tartu Linnavolikogu 19. septembri 2002. a määrus nr 118 "Heakorra eeskirja kehtestamine" ei määratlenud piisavalt täpselt, kes on heakorra nõuete järgimiseks kohustatud isik. Määruse p 2.2 viitas vaid, et "füüsilistele ja juriidilistele isikutele kuuluvatel kruntidel peab olema muru või hein niidetud,...". Määruse p 2.2 eeltoodud sõnastust arvestades saab nõuete järgimiseks kohustatud isikuks pidada krundi omanikku. Määrus ei näinud ette täpset regulatsiooni juhtumiteks, kui kohustatud isikuks oli krundi omaniku asemel muu isik (nt kus kinnistu oli antud üürile ning sellega seoses üle antud ka heakorranõuete järgimise kohustus). Määruse eelnõu seevastu sätestab, et üldreeglina on kinnistu kasutajaks juriidilisest või füüsilisest isikust kinnisasja omanik, hoonestusõiguse omanik või korteriühistu olemasolu korral ühistu. Omandi mõiste sätestab asjaõigusseaduse (edaspidi AÕS) § 68 jj, hoonestusõiguse mõiste AÕS § 241 jj ning korteriühistu

määratlemisel tuleb lähtuda korteriühistuseaduse § 2 toodud mõistest.

Eelnõu määratleb, millistel tingimustel saab määruuses nimetatud kohustuse täitjaks olla muu isik, kui seda on omanik või ühistu. Eelnõu kohaselt on muu isik kinnistu kasutajaks juhul, kui heakorra nõuete täitmine tuleneb omaniku ja muu isiku vahelisest lepingust (välja arvatud teenuse osutamine) või volitusest. Põhjendatult võib tekkida küsimus, keda karistatakse suhetekolmnurgas omanik, üürnik/rentnik, tellimustöö korras hooldustöö tegija? Kes neist on nõude järgimise eest vastutav ja kohustuse täitmata jätmise korral menetlusaluseks isikuks? Tuleks asuda seisukohale, et hooldusfirma määruusest tuleneva kohustuse täitmise eest ei vastuta – küll aga on hooldusfirmal tsiviilõiguslik, lepingust tulenev vastutus töö tellija ees (jättes tellitud töö tegemata või tehes tööd mittenõuetekohaselt). Üürnik/rentnik/volitatu on vastutavaks isikuks juhul, kui neile on omanikulaadsed kohustused lepinguga või volitusega otseselt üle antud, mistõttu saab eeldada, et isik kasutab asja nagu omanik.

3.1.2.3 Heakord ja heakorratööd

Heakord ja heakorratööd on mõisted, mida Tartu Linnavolikogu 2002. a määrused heakorra eeskirja ja koormise kehtestamise kohta ei sisaldanud. Eelnõu kohaselt (§ 2 p 3) tähendab heakord kinnistu ja kõnnitee puhtust ja korrastatust. Mõiste sisaldab endas nii heakorra tähendust kui eesmärki ja on abiks määruuse mõtte tõlgendamisel. Heakorratööd tähendavad eelnõu kohaselt (§ 2 p 4) tolmu, liiva, prahi, jäätmete, mahalangenud lehtede, lume ja jää koristamist, niitmist, libedusetõrje tegemist ja muud linna puhtuse ja korra tagamiseks vajalikku tööd. Heakorratööde mõiste määratlemise vajadus tuleneb teeseaduse § 25 lg 7, mis sätestab teega külgneva territooriumi kasutaja suhtes heakorratööde tegemise kohustuse, kuid heakorratööde mõistet seejuures ei ava.

3.2 Heakorra nõuded

Eelnõu § 3 kehtestab nõuded kinnistu heakorrale. Kinnistu kasutaja peab eelnõu § 3 lg 1 p 1-4 kohaselt tagama kinnistu sellise seisukorra, kus rohi on niidetud (lubatud maksimaalne kõrgus 25 cm), puude ja põõsaste mahalangenud lehed kinnistu piires on koristatud, jäätmed ja praht on koristatud ning hoone katusele ja räästa külge kogunenud varisemisohklik lumi ja jää on eemaldatud kohtades, kus see võib kujutada ohtu liiklejatele ja varale. Eelnõus on kehtiva määruusega võrreldes loobutud isiku kinnistul heakorra nõuetena umbrohutõrje tegemise ning heki pügamise kohustuse sätestamisest. Kahe nimetatu näol ei ole tegemist Tartu linnapildis prealveerivalt probleemsete küsimustega. Umbrohu mõiste on ajas muutunud (nt raudrohi kui umbrohi ja ravimtaim) ning pügamata hekki ei peeta korrastatuse seisukohast taunitavaks. Eelnõu ei sisalda kehtiva heakorra määruuse nõuet tahke kütuse, ehitusmaterjali jmt hoidmiseks ainult krundi piires tagapool ehitusjoont korralikult ladustatult. Tegemist ei ole igapäevaselt olulise probleemiga ning lähtuvalt vaba omandiõiguse põhimõtetest (õigus omandit vabalt vallata) ei ole antud küsimuse reguleerimist eelnõus peetud otstarbekaks.

3.2.1. Rohu niitmine

Tartu Linnavolikogu 19. septembri 2002. a määrus nr 118 "Heakorra eeskirja kehtestamine" p 2.2 kasutab määratlust "muru või hein niidetud". Eelnõu seevastu kasutab nimetatu asemel mõistet rohi. "Eesti õigekeelsussõnaraamat ÕS 2006" (Eesti Keele Sihtasutus, Tallinn, 2006) nimetab, et muru on maad kattev madal tihe rohi. Mõiste muutmise kasuks räägib asjaolu, et ka Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17. detsembri 2002. a määruse nr 45 "Tee seisundinõuded" lisa 3 kasutab määratlust „rohu lubatud suurim kõrgus“. Hein seevastu viitab juba niidetud ning kuivatatud rohule. Seega on eelnõus otsustatud mõiste "rohi" kasutamise kasuks. Lubatud maksimaalne kõrgus on kehtiva määruuse kohaselt 15 cm. Eelnõus on lubatud maksimaalset kõrgust suurendatud 10 cm võrra (lubatud maksimaalselt 25 cm kõrgust). Muudatuse eesmärgiks on leebemate heakorranõuete kehtestamine. Rohu lubatud kõrguse suurendamine vähendab inimestele langevat koormust, kuid ei too enesega kaasa Tartu linnapildi halvenemist heakorra aspektist. Muudatusel eeldatakse olevat väheoluline visuaalne mõju.

3.2.2. Lehtede riisumine

Ehkki lehtede riisumise nõue on kehtestatud ka Tartu Linnavolikogu 19. septembri 2002. a määruse nr 118 "Heakorra eeskirja kehtestamine" p 2.2, on eelnõus vastava kohustuse sõnastust täiendatud. Eelnõu kohaselt tuleb kinnistu kasutajal kinnistu piires koristada puude ja põõsaste mahalangenud lehed. Lehtede koristamise nõue on aastaringne. Seega on täpsustatud nii koristamise objekti kui ka ulatust.

3.2.3. Jäätmete ja prahi koristamine

Jäätmete ja prahi koristamine on sätestatud ka kehtiva heakorra määruse nõudena (p 2.2). Eelnõus on korrigeeritud sõnastust ning kasutatakse määratluse "krundile sattunud jäätmed ja praht koristatud" asemel sõnastust "jäätmed ja praht koristatud" (eelnõu § 3 p 3). Eelnõu kohaselt ei ole oluline, kas jäätmed ja praht on kinnistule sattunud või kinnistul tekkinud. Koristamiskohustus jäätmete ja prahi osas on mainitud aspektist käsitletav reservatsioonideta.

3.2.4. Lume ja jää eemaldamine

Tartu Linnavolikogu 19. septembri 2002. a määrus nr 118 "Heakorra eeskirja kehtestamine" p 2.9 sätestab, et hoone omanikul tuleb tagada katusele ja räästa külge kogunenud varisemisohtliku lume ja jää eemaldamine liiklejatele ohutul viisil. Kohustus sisaldub eelnõus pisut muudetud ja täpsustatud kujul. Eelnõu § 3 p 4 kohaselt peab kinnistu kasutaja tagama, et hoone katusele ja räästa külge kogunenud varisemisohtlik lumi ja jää oleks eemaldatud kohtades, kus see võib kujutada ohtu liiklejatele ja varale. Seega kinnistu hoovipoolsetel aladel, kus liiklemist ei toimu ning ei asetse ka teistele isikutele kuuluvat vara, ei esine kinnistu kasutaja suhtes varisemisohtliku lume ja jää eemaldamise nõuet. Ehkki hoone omaniku asemel on nimetatud kohustatud isikuks kinnistu kasutajat, tagab kinnistu kasutaja mõiste määratlus (eelnõu § 2 p 2) siiski kohustuse täitmise nõudmise hoone omanikult või kasutajalt (ka juhtudel, kui maatükk ja hoone on erinevate isikute omandis (nt hoonestusõiguse alusel ehitatud ehitised), on vastutajaks siiski hoone, mitte maatüki omanik). Juhul kui lume ja jää eemaldamata jätmise tagajärjel on tekkinud kahju, on kahju kannatanud isikul võimalik esitada kahju hüvitamise nõue vastutava isiku vastu võlaõigusseaduse § 1059 alusel. Võlaõigusseaduse § 1059 sätestab, et ehitisealuse maa omanik või isik, kellel on muu asjaõigus, mille alusel ehitised on püstitatud, vastutab ehitise kokkuvarisemise tõttu, ehitiselt selle osade, jääpurikate või muu sellise eraldumise ja allalangemise tõttu tekkinud kahju eest, välja arvatud juhul, kui ta tõendab, et kahju põhjustas vääramatud jõud või kannatanu tegevus.

3.3. Erandid üldnõuete järgimise kohustustest

Eelnõu § 3 lg 2 kohaselt ei ole kinnistu kasutaja kohustatud metsas, metsatunnustega aladel ja looduslikel aladel, mis on suuremad kui 1 hektar, järgima rohu niitmise ning puude ja põõsaste mahalangenud lehtede koristamise nõudeid. Nimetatud aladel kehtivad üldnõuete järgimisest erandid, kuna vastavate tegevuste kehtestamise nõue oleks alade erisusi arvestades kas ebaproportsionaalne, ala (nt metsa tunnused) looduslikku kooslust kahjustav või ala suurust ning kasutusotstarvet arvesse võttes ebamõistlik. Kehtiv heakorra määrus vastavaid erisusi ette ei näinud.

3.4. Hoonele numbri paigaldamine

Sarnaselt kehtiva määrusega sätestab eelnõu hoonele numbri paigaldamise kohustuse. Eelnõu § 3 lg 3 sätestab, et kinnistu kasutaja peab tagama hoone tänavapoolse seina või kinnistu piiride külge nähtavale kohale hoone numbriga sildi paigaldamise. Hoone numbri nähtavus peab olema ööpäevaringne. Kehtiva määrusega võrreldes eelnõu erisusi ette ei näe.

3.5. Kõnnitee heakord

TeeS § 10 lg 1 järgi peab teel olema võimalik ohutult liigelda (ohutu liiklemise tagamine seejuures on tee omaniku ülesanne) ja tee peab vastama tee seisundinõuetele. Eelnõu lähtub eeldusest, et heakorranõuded kõnniteel võiksid lähtuda/ühtida vastava ministri määrusega (tee seisundinõuete

määrus) tee omanikele kehtestatud nõuetest. Kindlasti ei tohiks eelnõu nõuded kinnistu kasutajate suhtes olla kohalikule omavalitsusele endale kehtestatud nõuetest rangemad. Tee seisundinõuete lisa 2 "Tänavaseisundinõuded" tuleneb, et kõnnitee nõutav seisunditase on 3. Eelnõus on kohaldatud analoogiat ka kvartalisisese tänavaseisundinõuete, jalgtänavaseisundinõuete ja jalgteega, mille seisunditase on 1. Tee seisundinõuete lisa 7 "Tänavaseisundinõuded talvine seisunditase" seab kõnnitee nõutavaks seisunditasemeks taseme nr 3, jalgteel/jalgtänavaseisunditase taseme nr 2. Nendest tasemetest on lähtunud määruse nõuete kehtestamisel. Tee seisundinõuete (§ 5 p 1) järgi peab teemaa olema puhastatud. Seisundinõuete § 5 p 19 sätestab, et kui tee ei vasta puhastatuse nõudele, peab vastavusse viimise teostama viivitusega.

Teeseaduse (edaspidi TeeS) § 25 lg 7 kohaselt on linnas, alevis ja alevikus teega külgneva territooriumi kasutaja kohustatud tegema heakorratõid sõiduteel ja vastava territooriumi vahel oleval kõnniteel. TeeS § 2 lg 1 kohaselt vastab ka kõnnitee tee mõistele (tee on maantee, tänav, metsatee, jalgteel ja jalgrattateel või muu sõidukite või jalakäijate liiklemiseks kasutatav rajatis, mis võib olla riigi või kohaliku omavalitsuse või muu juriidilise isiku või füüsilise isiku omandis). Eelnõu § 4 lg 2 kohaselt on kõnnitee heakorrastamiseks kohustatud isiku mõiste seotud eelnõu üldsätetes defineeritud kinnistu kasutaja mõistega (vt käesoleva seletuskirja p 3.1.2.2. kommentaare). Praktikast on probleeme tekitanud küsimus, mida mõista TeeS § 27 lg 5 nimetatud teega külgneva territooriumi all. Teega külgneva territooriumi mõiste avamist eelnõus ei ole siiski peetud vajalikuks, kuna mõiste saab avada tee (TeeS § 2) ja teemaa (TeeS § 3) mõistete kaudu teeseaduses. Eelnõu § 4 kohaselt saab järeldada, et teega külgnevaks tuleb lugeda territoorium, mis omab vahetut puutumust teemaa asuvate tee koosseisu kuuluvate rajatistega (s.o kõnniteega, haljasalaga vms).

3.5.1. Kõnnitee puhastamine prahist, liivast jms

Kehtiva heakorra määrusega võrreldes (vt heakorra määruse p 2.3) ei käsitle eelnõu heakorratõid enam talveperioodi ja suveperioodi töödena. Näiteks tuleb eelnõu § 4 lg 1 p 1 järgi puhastada kõnnitee prahist, liivast, puistematerjalist, jäätmetest ja mahalangenud lehtedest aastaringselt. Eelnõu § 4 lg 3 kohaselt on nimetatud kohustuse täitmise sagedus vastavalt vajadusele. Kehtivad nõuded (vt koormise kehtestamise määruse p 3) näevad ette kohustuse täitmise hommikul kella 7:00. Eelnõu seevastu võimaldab läheneda kohustuse täitmisele individuaalselt, konkreetse kõnnitee heakorrastamise vajaduse kaudu. Võrreldes kehtiva heakorra määrusega on eelnõus loobutud nõudest umbrohutõrje tegemiseks kõnniteel, mis ei ole heakorratöö, vaid pigem tee omaniku kohustus tee seisundi tagamiseks. Samuti on eelnõus loobutud tolmu koristamise nõudest (vt kehtiva määruse p 2.3), mille puhul saaks kahtluse alla seada nõude proportsionaalsuse taotletava eesmärgi (nt puhtus) suhtes. Samuti on viimatimainitu puhul küsitav töö teostatavus lihtsate vahenditega. Eelnõu sisustabki heakorratööde mõiste puhastustööde tegemisega. Tööd, mille eesmärgiks on tee hooldamine teemaa seisundi tagamise näol, ei kujuta endast heakorratõid ning peavad olema tee omaniku kohustuseks.

3.5.2. Kõnnitee hoidmine lumest puhtana ja libedusetõrje tegemise nõue

Sarnaselt kehtiva heakorra määrusega on säilinud nõue kõnnitee hoidmiseks lumest puhtana ja libedusetõrje tegemiseks. Eelnõus on loobutud kehtiva määruse (p 2.3) nõudest kõnniteelt jää eemaldamiseks. Kuna vastava nõude eesmärk (ohutu liiklemise võimaldamine) on täidetud juba libedusetõrjega (puistematerjali kasutamisel), oleks lisaks ka jää eemaldamise nõudmine isikut ebaproportsionaalselt koormav. Libedusetõrje tegemine ei ole kindlasti lubatud kõikvõimalike vahendite ja viisidega. Kuna eelnõu libedusetõrjeks kasutatavate materjalide nimekirja ei kehtesta ega piira, aitavad määrust tõlgendada tee seisundinõuded. Tee seisundinõuete määruse § 5 p 17 kohaselt on loodusliku liiva kasutamine libedusetõrjeks lubatud vaid tee omaniku loal. Libedusetõrjeks kasutatavad materjalid on lahti kirjutatud libedusetõrje mõistena (tee seisundinõuete määruse § 17 p 4), kus libedusetõrje all peetakse silmas teekatte haardeteguri suurendamist teekatte kloriidide, abrasiivmaterjalide või nende segude või kloriidide vesilahuste puistamisega, samuti teekatte haardeteguri suurendamist mehaanilise karestamisega, või sama

tehnoloogiaga roobaste ja ebatasasuste likvideerimist. Puistematerjaliks nimetab tee seisundinõuete määruse § 17 p 9 järgmised libedusetõrje materjalid: abrasiivmaterjalid, nende segud kloriididega ja kloriidide vesilahused.

Kehtivad nõuded (vt koormise kehtestamise määruse p 3) näevad ette lume koristamise kohustuse täitmise hommikul kella 7:00, lumesaju korral tuleb heakorrastamise kohustust korrata 6 tunni jooksul pärast saju lõppu. Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17. detsembri 2002. a määruse nr 45 "Tee seisundinõuded" § 27 lg 3 teine lause näeb ette, et tänava hooldustsükli aega arvestatakse libeduse tekkest või lumesaju või tuisu algusest. Tee seisundinõuete lisa 9 kehtestab hooldustsükli aja tundides, kus kõnnitee ning jalg- ja jalgrattatee puhastamine ja libedusetõrje tundides taseme 3 (kõnnitee) puhul on 8 tundi. Seega ei ole põhjendatud vastava kohustuse täitmise nõudmisel lähtuda kellaaast 7:00 hommikul. Eelnõu on vastava nõude seadnud vastavusse Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17. detsembri 2002. a määruse nr 45 "Tee seisundinõuded" nõuetega.

Kontrollimisel tuleb arvesse võtta Tee seisundinõuete § 23 sätestatud, mille kohaselt võib lund paigutada kõnniteele juhul, kui liiklejale jääb vähemalt 1,1 meetrit käimisruumi. Sellest tulenevalt võib ka kõnniteed lumest puhastav isik paigutada lund kõnniteele, kui vastav nõue on tagatud. Kinnistu kasutajal on kohustus tagada kõnniteel liikumisruum 1,1 meetri ulatuses. Lume äraveo korraldab tee seisundinõuete määruse § 26 kohaselt vajadusel tee omanik. Eelnõus on loobutud kehtiva heakorra määruse punkti 2.3 nõudest, mille kohaselt on lumetõrje tegemisel keelatud lume loopimine sõiduteele. Vastavast nõudest loobumine ei tähenda, et nimetatud tegevus oleks heakorraeeskirjas vastava keelu puudumise tõttu lubatud. Vastav rikkumine on käsitletav tee risustamisena ning menetletav TeeS § 40⁶ alusel, mis sätestab, et teerajatise või raudteeületuskoha kahjustamise või risustamise eest karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

3.6. Koormise kehtestamine

KOKS § 36 lg 2 kohaselt on koormis kohustus, mis seaduse alusel kehtestatakse volikogu määrusega füüsilistele või juriidilistele isikutele kohustuslike tööde tegemiseks valla või linna territooriumil kehtestatud heakorraeeskirjade täitmiseks. KOKS § 36 lg 3 kohaselt võib koormise kehtestada füüsilistele ja juriidilistele isikutele nende omandis või valduses oleva kinnistu või muu nende kasutuses oleva territooriumi ning sellega vahetult piirneva üldkasutatava territooriumi heakorra tagamiseks. KOKS § 36 lg 4 sätestab, et koormise määramisel kehtestatakse koormise olemus, ulatus, täitmise tingimused ja kord ning koormise täitmise üle kontrolli teostamise kord.

3.6.1. Koormise olemus

Hetkel reguleerib koormiste küsimust Tartu Linnavolikogu 19. septembri 2002. a määrus nr 120 "Koormise kehtestamine heakorra eeskirja täitmiseks". Eelnõu toob antud valdkonnas kaasa põhimõttelised muudatused. Eelnõus on loobutud koormise kehtestamisest alade suhtes, mille objektiks oleks erakinnistutega vahetult piirnevate üldkasutatavate alade korrashoid. Koormis kehtestatakse vaid heakorratööde tegemise kohustusena isiku enese kinnistul. Vastavat lähenemist võimaldab KOKS § 36 lg 3, mille kohaselt võib koormise kehtestada füüsilistele ja juriidilistele isikutele nende omandis või valduses oleva kinnistu või muu nende kasutuses oleva territooriumi heakorra tagamiseks. Üldkasutatavate alade korrashoiu kohustusest on loobutud puhastusalade ebaproportsionaalsete suuruste tõttu, kusjuures eraldi konkreetsete puhastusalade väljamõõtmist, määramist ning alade üle arvestuse pidamist ei ole peetud täiendava töökoormuse, aja- ning rahaliste kulutuste tõttu otstarbekaks. Samuti on loobumise põhjuseks asjaolu, et üldkasutatavate alade heakorratööde nõude kehtestamise näol on tegemist põhiseadusest tulenevate põhiõiguste ja põhivabaduste olulise piiranguga, mille kehtestamist KOKSi regulatsiooni vastuvõtmise aega ning Riigikohtu hilisemat kohtupraktikat arvestades ei saa pidada täies ulatuses põhjendatuks. Eelnõu lähtub põhimõttest isikute kohustusi vähendada. Eelkõige on seejuures silmas peetud kohustusi, mille täitmist nõutakse isikult avalikult kasutatavatel aladel ning otsustatud kohustuste vähendamise eesmärgiga kohustused üldse kaotada. Seejuures tuleb silmas pidada, et kohustus

kõnniteel heakorratööde tegemiseks ei ole käsitletav koormisena KOKS § 36 lg 3 mõistes. Tegemist on otseselt seadusest tuleneva kohustusega.

3.6.2. Täitmise ulatus, tingimused ja kord

Eelnõu § 5 kohaselt kehtestatakse koormis kinnistu kasutajatele heakorra tagamiseks kinnistul. Koormise ulatus ja tingimused ühtivad eelnõu § 3 sätestatuga, mis nimetab ära kinnistul nõutavate tööde koosseisud (nt rohi niidetud) ja tööde tegemise tingimused (rohi niidetud lubatud maksimaalse kõrgusega 25 cm).

Eelnõu § 6 lg 2 - lg 4 kehtestavad täiendavad tingimused eelnõu § 3 lg 1 p 4 kohta, mis sätestab kohustuse hoone katusele ja räästa külge kogunenud varisemisohtliku lume ja jää eemaldamiseks kohtades, kus see võib kujutada ohtu liiklejatele ja varale. Eelnõu § 6 lg 2 sätestab tingimuse lume ja jää eemaldamiseks liiklejatele ja varale ohutul viisil. Kahju tekkimise korral saab kahju hüvitamise nõude esitada kahju tekitamise eest vastutava isiku vastu võlaõigusseaduse § 1059 alusel. Eelnõu kohaselt saab vääртеomenetluse alustada ka juhul, kus lume ja jää eemaldamine on toimunud liiklejatele või varale ohtu kujutades, kuid ohtlik tagajärg (kahju) ei ole saanud. Küll võib seesuguses menetluses komistuskiviks osutada tõendamise. Eelnõu § 6 lg 3 kohaselt tuleb v arisemisohtliku lume ja jää korral liiklemine ohtlikul alal esimesel võimalusel piirata ja likvideerida oht. Sätte eesmärgiks on isiku kohustamine kõigepealt ohu lokaliseerimise toimingutele ehk isikute ligipääsu piiramiseks ohtlikule alale ja seejärel ohu likvideerimisele.

Eelnõu § 6 lg 4 sätestab, et kui ala piiramisega kaasneb kõnnitee või sõidutee liiklemiseks sulgemine, tuleb sellest teavitada linnamajanduse osakonda esimesel võimalusel. Juhul kui kõnnitee või sõidutee suletakse pikemaks ajaks, kui see on vajalik eelnõu § 3 p 4 nimetatud ohu viivitamatuks likvideerimiseks, tuleb kõnnitee sulgemise kohta vormistada sulgemisluba. Sätte eesmärk on kõrvaldada vastuolu Tartu Linnavalitsuse 06.05.2008. a määrusega nr 8 "Tartu linna omandis oleva avalikult kasutatava ala sulgemise kord", mille § 1 lg 2 sätestab kohustuse vormistada kirjalik luba tänava (tänav mõistet vt määruse § 1 lg 1) sulgemiseks liiklusvälisel otstarbel, millega kaasneb tänava tavapäraseks liiklemiseks sulgemine. Eelnõu lähtub põhimõttest, et ohtliku ala piiramine peab olema kinnistu kasutaja esmane kohustus, kus inimeste ning vara ohutust ei tohi asjaajamisnõuete ja loa taotlemise menetluse kõrval seada teisejärguliseks. Seega on eelnõu kohaselt lubatud kõnnitee või tänav sulgeda ohutuse eesmärgil ka sulgemisluba taotlemata. Seda aga vaid ohu (katusele räästa külge kogunenud varisemisohtliku lume ja jää eemaldamine) viivitamatu likvideerimise ajaks. Seejuures tuleb ka kõnnitee või sõidutee ajutisest sulgemisest teavitada linnamajanduse osakonda, kus teave võib olla oluline hetkesituatsiooni liikluskorralduse toimingutes. Pikemaks ajaks, kui seda nõuab ohu viivitamatu likvideerimine, tuleb tänava sulgemine vormistada kinnistu kasutajal kooskõlas Tartu Linnavalitsuse 28.12.2012. a määrusega nr 20 "Teede ja tänavate sulgemise kord".

3.7. Järelevalve ja vastutus

KOKS § 36 lg 6 sätestab, et koormise täitmist kontrollib valla- või linnavalitsus. Eelnõu § 8 ja § 9 kohaselt kontrollivad määruse täitmist ja viivad läbi määruse rikkumise küsimustes vääртеomenetlusi eraldiseisva haldusaktiga linnavalitsuse volitust omavad ametnikud. Vastutus heakorraeeskirja rikkumise või koormise täitmata jätmise eest tuleneb kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 66², mis võimaldab karistamist rahatrahviga kuni 100 trahviühikut. Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, karistatakse rahatrahviga kuni 1300 eurot (KOKS 66² lg 2). KOKS § 66⁴ lg 1 sätestab, et heakorraeeskirja rikkumisest või koormise täitmata jätmise eest tulenevatele vääртеgudele kohaldatakse karistusseadustiku üldosa ja vääртеomenetluse seadustiku sätteid. KOKS § 66⁴ lg 2 kohaselt on linnavalitsuse kõrval nimetatud vääртеgude kohtuväliseks menetlejaks ka Politsei- ja Piirivalveamet. Kui hoiatustrahvi või rahatrahvi määranud kohtuväline menetleja on valla- või linnavalitsus, kantakse KOKS § 66⁵ alusel KOKS § 66² sätestatud vääртеgude (heakorraeeskirja rikkumise või koormise täitmata jätmise eest) eest

määratud hoiatustrahv ja rahatrahv otsuse teinud kohaliku omavalitsuse eelarvesse.

3.8. Lõppsätted

Eelnõu § 9 tunnistatakse Tartu Linnavolikogu 19. septembri 2002. a määrus nr 118 „Heakorra eeskirja kehtestamine“ ja Tartu Linnavolikogu 19. septembri 2002. a määrus nr 120 „Koormise kehtestamine heakorra eeskirja täitmiseks“ tervikuna kehtetuks. Määrus jõustub eelnõu § 10 kohaselt kindlal kuupäeval ning üleminekusätteid ega muid jõustumise erisusi ei oma.

4. Eelnõus mittesisalduv heakorra määruse regulatsioon

4.1. Materjali mahalaadimine üldkasutatavale territooriumile

Eelnõus on loobutud kehtiva heakorra määruse p 2.2. sätestatust, mille kohaselt on erandkorras lubatud tahke kütuse, ehitusmaterjali ja muu taolise mahalaadimine üldkasutatavale territooriumile tingimusel, et materjal teisaldatakse ja territoorium heakorrastatakse 24 tunni jooksul. Eelnõu vastavat sätet ei sisalda, kuna tegemist ei ole otsesõnu puhtuse ja korra temaatikaga, vaid pigem maa omaniku nõusoleku küsimisega või olemasoluga tema maa kasutamiseks eelnimetatud otstarbel. Vastavaid juhtumeid ja probleeme kindlasti esineb, kuid need on lahendatavad eraõiguslikult - maa omaniku nõuetena tema maad kasutava isiku vastu.

4.2. Liikumist takistavate okste eemaldamine

Kehtiva heakorra määruse p 2.4 sätestab, et Tartu linna üldkasutatavatel haljasaladel peavad kõnniteedel olema liikumist takistavate puude ja põõsaste oksad lõigatud ning hekk pügatud. Heki pügamise nõuet isikute kruntidel sisaldas ka heakorra määruse p 2.2. Heki pügamise nõudest on loobutud, kuna pügamata hekk ei tähenda linnapildis ilmingimata korratust. Kõnniteel liikumist takistavate puude ja põõsaste okste lõikamise nõue eelnõus ei sisaldu. Ometi on vajadus vastava nõude järgimiseks endiselt olemas. Kui tegemist on okstega, mis takistavad liiklemist kõnniteel, kuid puu/põõsas ise kasvab üldkasutataval maal, tuleb oksad eemaldada linnal. Juhul kui oksad ulatuvad kõnniteele isikule kuuluvalt kinnistult, saab okste eemaldamist nõuda või need isiku enda kulul eemaldada AÕS § 149 alusel, mis sätestab, et kinnisasja omanikul on õigus ära lõigata ja endale võtta naaberkinnisasjalt tema kinnisasjale ulatuvad puude ja põõsaste juured, oksad ja viljad, kui need kahjustavad kinnisasja kasutamist ja naaber ei ole neid hoiatusele vaatamata selleks vajaliku aja jooksul kõrvaldanud. Analoogselt on oluline silmas pidada ka vastavateemalist avalik-õiguslikku regulatsiooni, kus TeeS § 36 lg 2 sätestab, et tee kaitsevööndi maa omanik on kohustatud kaitsevööndis hoidma korras teemaaga külgneva kaitsevööndi maa-ala ja sellel paikneva rajatise ning kõrvaldama või lubama kõrvaldada nähtavust piirava istandiku, puu, põõsa või muu liiklusele ohtliku rajatise. TeeS § 37 lg 1 p 3 kohaselt on avalikult kasutatava tee omanik kohustatud kõrvaldama teelt liiklust ohustava või nähtavust piirava istandiku, puu, põõsa või muu liiklusele ohtliku rajatise, prahi, hukkunud loomad ja linnud. Samuti sisaldab teeseaduse § 40⁶ liiklust ohustava või nähtavust piirava puu või põõsa kõrvaldamata jätmise eest järgmise vääriteokoosseisu: teerajatise või raudteeületuskoha kahjustamise või risustamise või liiklust ohustava või nähtavust piirava takistuse, puu, põõsa või istandiku kõrvaldamata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut. Kuna nii eraõiguslikud kui avalik-õiguslikud normistikud sisaldavad mitmeid käitumisjuhiseid ja võimalusi linna poolt okste eemaldamiseks või isikult selle nõudmiseks, ei ole vastava teema käsitlemine heakorraeeskirjas otstarbekas.

Praktikas võib lahendamist vajavaks probleemiks olla okste lõikamise kõrgus ehk kuidas sisustada mõistet „liikumist takistav“. Vastusena võiks lähtuda Eesti Standardist EVS 843:2003 „Linnatänavad“ (Eesti Standardikeskuse ametlik väljaanne), mis on jalakäija ja jalgratta ruumivajaduseks kõrguse suhtes ette näinud 2,25 meetrit ning sõidukite ruumivajaduseks kõrguse suhtes 4 meetrit.

4.3. Üldkasutatava territooriumi heakorrastamise nõuded/keelud

Eelnõus on loobutud üldkasutataval alal kehtiva heakorra määruse keeldudest peamiselt seetõttu, et vastavad nõuded/keelud on valdavas osas reguleeritud teiste õigusaktidega. Konkreetseid

üldkasutatava territooriumi heakorranõudeid ei ole kehtivast heakorra määrusest eelnõusse üle toodud eelkõige järgnevatel põhjustel: tehniliselt mittekorras sõiduki kohta esitatud nõuetest (kehtiva heakorra määruse p 2.11) on loobutud seetõttu, et enamuses saame kohaldada liiklusseadust (vt kommentaarid p 4.5). Loobutud on nõudest, mis keelab ülemäärase tolmu tekitamise (kehtiva heakorra määruse p 2.8.1), kuna ettetulevate juhtumite suhtes on valdavas osas kohaldatav Tartu Linnavolikogu [28.06.2012. a määrus nr 71](#) "Tartu linna jäätmehoolduseeskiri". Eelmainitud põhjusel ei sisalda eelnõu ka kehtiva heakorra määruse (p 2.1) nõuet jäätmete ja prügi panemiseks vaid selleks ettenähtud kohtadesse - ka see nõue on kehtestatud juba jäätmehoolduseeskirja kaudu. Eelnõu ei sisalda kehtiva heakorra määruse (p 2.8.2) keeldu haljasalade, teekatte jms lõhkumiseks, kahjustamiseks või mittesihipäraseks kasutamiseks, kuna vastavad tegevused on korrakaitseaduse jõustumisel menetletavad nimetatud seaduses kirjeldatud väärteguridena. Vahepeelsel perioodil (kui korrakaitseadus ei ole veel jõustunud) on võimalik lõhkumist, kahjustamist ja mittesihipärast kasutamist võimalik menetleda näiteks tsiviilõiguslikult kahju hüvitamise nõudena. Kehtiva määruse p 2.8.3 keeldu reklaami või muu teabevahendi paigaldamiseks ilma omaniku kirjaliku nõusolekuta on eelnõus keeluna sätestamiseks peetud mitteotstarbekaks (kas tegu on piisavalt "väär tegu"). Kuna eelnõu põhisuunaks on üldkasutatavatel aladel kinnistu kasutajate suhtes koormise kehtestamisest loobumine, ei sisalda eelnõu ka üldkasutatavate territooriumite umbrohutõrje nõuet (kehtiva heakorra määruse p 2.5).

Kehtiva heakorra määruse p 2.6 sätestab, et üldkasutatava mänguväljaku omanik on kohustatud tagama liivakastis liiva väljavahetamise vähemalt kord aastas. Tegemist on mänguväljaku omaniku omanikukohustusega (enesele kuuluva asja hooldamine ja korrashoid), mitte niivõrd heakorra küsimusega, mistõttu eelnõus on vastava temaatika reguleerimisest loobutud.

4.4. Vabaõhuürituse heakord

Kehtiva heakorra määruse p 2.7 kohaselt on üldkasutataval territooriumil vabaõhuürituse korraldamisel ürituse korraldaja kohustatud tagama territooriumi heakorrastamise kolme tunni jooksul pärast ürituse lõppemist. Eelnõus on vastavast regulatsioonist loobutud, kuna tegemist ei ole niivõrd heakorra kui just üldkasutatava territooriumi kasutusse andmise tingimuste teemaga (nt linna maa kahjustamine). Siiski on tegemist aktuaalse ja reguleerimist vajava küsimusega, mis tuleb lahendada mitte heakorra eeskirja vaid eraõiguslike lepingute või avalike ürituse korraldamiseks (vt nt Tartu Linnavalitsuse 26.10.2004. a määrus „Avalike koosolekute, avalike ürituste, spordiürituste, projektlagrite registreerimise kord“) väljastatavate lubade kaudu.

4.5. Tehniliselt mittekorras sõiduki eemaldamine

Kehtiva heakorra määruse p 2.11 sätestab, et sõidukiomanikul tuleb tagada tehniliselt mittekorras sõiduki eemaldamine teelt hiljemalt 24 tunni jooksul. Eelnõu vastavat regulatsiooni ei sisalda, kuna nii öelda romusõiduki (praktikas on tekitanud vaidlusi küsimus, millistele parameetritele vastavat sõidukit saab pidada tehniliselt mittekorras olevaks) saab teisaldada liiklusseaduse § 92 lg 2 p 1-8 kohaselt valvega hoiukohta mitmetel erinevatel alustel (näiteks kahjustab teed või haljasala;

on pargitud selleks keelatud kohas nii, et see segab tee, haljasala, hoonete või rajatiste hooldustöid jne).

5. Eelnõus mittesisalduv koormise määruse regulatsioon

KOKS § 36 lg 5 kohaselt võib isik, kellel koormise täitmine lasub, oma arvel lasta selle täita teisel isikul. Isiku põhjendatud taotlusel on volikogul õigus lubada isikul koormise täitmise eest maksta raha, mida peab kasutama selle koormise täitmiseks. Volikogu poolt vastava loa andmisel määratakse volikogu poolt kehtestatud korras koormise täitmiseks vajalike tööde maksumus. Kui kehtiv koormise määrus sisaldab punktides 4-13 isiku poolt vastava taotluse esitamise sisu ja korda, samuti taotluse menetlemise ning koormise täitmise protseduuri, on uue määruse eelnõus vastavasisulisest regulatsioonist loobutud. Kümneaastase kehtivusperioodi jooksul on nimetatud

viisil koormise täitmise eest raha maksmine tulnud volikogus arutusele vaid ühel korral. Seega puudub regulatsiooni olemasoluks praktiline vajadus. Juhul kui siiski ilmneb vajadus vastavasisulise taotluse menetlemiseks, tuleks asuda seisukohale, et KOKS § 36 lg 5 sõnastus on piisavalt täpne ja menetlust võimaldav ka vastava kohaliku regulatsioonita.